

مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی
کلاش‌تیریز

بررسی لایحه برنامه و بودجه سال ۱۴۰۱

شهرداری تبریز

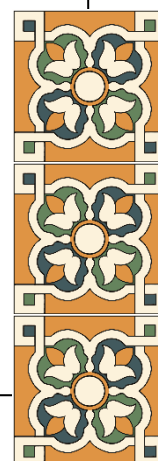
گزارش کارشناسی شماره (۵)

طرح پیشنهادی

برای اخذ عوارض نوسازی و مشاغل

با اعمال بر روی قبوض آب شهروندان

بهمن و اسفند ۱۴۰۰



مقدمه

بحث درآمد یکی از مباحث مغفول شهرداری‌هاست و قانون‌گذار در هنگام خلع ید و استقلال شهرداری‌ها از بودجه دولتی، هیچ راهی برای نحوه تأمین آن پیش‌بینی نکرده است و همین موضوع باعث بروز برخی مشکلات در طول زمان شده است و در کل شهرداری‌ها برای سهولت امر، بار اصلی محل تأمین درآمد هزینه‌های شهرداری را بر دوش سازندگان و تقاضاکنندگان پروانه‌های ساختمانی بنانهاده‌اند که این موضوع گاهی در قالب تراکم فروشی و گاهی هم در جلد تغییر کاربری فضای سبز و باغات نمود و ظهور یافته است که متعاقباً هرکدام مشکلات خاص خود را ایجاد کرده‌اند و وضعیت بغرنج ترافیکی و زیست‌محیطی فعلی شهرها را موجب گردیده است و از طرفی برخی منابع درآمدی شهرداری همچون درآمد حاصل از نوسازی و مشاغل که می‌توانند به‌عنوان درآمد پایدار نقش اساسی در تأمین بخشی از هزینه‌های عمومی شهرداری داشته باشند، در عمل، تحقق بسیار پائینی دارند و به‌جای تسویه حساب سالانه، سال‌به‌سال انباشت می‌شوند و شهرداری ضمانت اجرائی لازم و کافی برای وصول آن‌ها ندارد.

حال در این مقال سعی داریم به‌منظور تقویت مشارکت عمومی در مدیریت شهری، روشی برای وصول عادلانه هزینه‌های شهری از عموم شهروندان با تعیین ضمانت اجرائی ارائه نماییم.

بیان مسئله

۱- چندی پیش در جلسه علنی شورای اسلامی شهر و در هنگام بررسی تعرفه عوارض محلی سال ۱۴۰۱ شهرداری، به نقل از معاون محترم شهرسازی شهردار تبریز، تعداد پروانه‌های ساختمانی یک سال اخیر ۲۲۰۰ فقره^۱ عنوان گردید. از طرف دیگر، طبق لایحه پیشنهادی سال ۱۴۰۱ شهرداری، درآمد حاصل از صدور پروانه‌های ساختمانی (۲۰,۰۴۵,۰۰۰ میلیون ریال از ۴۴,۵۶۲,۰۰۰ میلیون ریال) ۴۶ درصد کل درآمد مرکز و مناطق شهرداری را تشکیل می‌دهد. در نتیجه می‌توان گفت در یک شهر ۱/۸ میلیون نفری^۲، تنها تعداد ۲۲۰۰ نفر (اخذ کنندگان پروانه‌های ساختمانی) در تأمین حدود نیمی از هزینه‌های شهرداری نقش اساسی داشته‌اند و مابقی شهروندان نقش محسوسی در این خصوص ایفا ننموده‌اند.

جدول نسبت درآمد پروانه به کل درآمد مرکز و مناطق شهرداری

شرح	درآمدهای ناشی از توسعه شهر (پروانه‌های ساختمانی)	جمع کل درآمد	نسبت درآمد پروانه به کل درآمد
مبلغ	۲۰,۴۵۰,۸۱۰,۰۰۰	۴۴,۵۶۲,۶۶۰,۰۰۰	۴۶٪

ارقام به هزار ریال

۱۰- ساختمان و مسکن ————— سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۸

۴-۱- پروانه‌های ساختمانی صادر شده برای احداث ساختمان برحسب تعداد طبقات در نقاط شهری (فقره)

سال و شهر	جمع	یک طبقه	دو طبقه	سه طبقه	چهار طبقه	پنج طبقه و بیش‌تر
۱۳۸۰	۵۹۷۱	۲۲۲۷	۲۱۲۰	۱۰۰۱	۲۸۲	۳۴۱
۱۳۸۵	۹۳۷۱	۳۲۹۹	۲۶۱۵	۱۳۴۶	۶۶۹	۱۳۴۲
۱۳۹۰	۱۰۱۶۱	۱۳۴۶	۱۸۱۱	۲۰۹۱	۱۶۶۰	۳۲۵۳
۱۳۹۴	۶۲۸۹	۱۰۲۱	۱۲۱۰	۱۱۸۸	۷۲۰	۲۱۵۰
۱۳۹۵	۴۶۶۰	۸۴۳	۱۰۸۴	۸۹۲	۵۰۱	۱۳۴۰
۱۳۹۶	۴۳۹۳	۷۰۸	۹۸۴	۷۷۷	۵۴۳	۱۳۸۱
۱۳۹۷	۴۸۲۲	۷۸۶	۱۰۶۸	۸۴۶	۵۴۲	۱۵۸۰
۱۳۹۸	۶۴۳۰	۹۵۳	۱۳۲۵	۱۰۷۳	۷۷۹	۲۱۹۱
ایش‌احمد	۴۴	۲۵	۱۶	۳	-	-
آجایی	۱۱	۶	۴	۱	-	-
آذرشهر	۱۲۰	۱۱	۷۱	۱۷	۱۳	۸
آریاطان	-	-	-	-	-	-
آق‌کند	۱۵	۶	۸	۱	-	-
اسکو	۸۱	۱۹	۳۶	۱۵	۷	۴
اهر	۴۳۹	۴۷	۱۰۴	۱۲۵	۹۸	۶۵
ایلیچی	۱۰۵	۴۸	۴۴	۹	۱	۳
یاسمنج	۴۸	۶	۱۴	۱۴	۱۱	۳
بخشایش	۷	۴	۲	۱	-	-
پستان‌آباد	۷۹	۶	۲۸	۲۶	۱۵	۴
بناب	۲۰۱	۶	۶۳	۸۳	۳۲	۱۷
بناب مرند	-	-	-	-	-	-
تبریز	۲۳۳۱	۱۳۰	۹۱	۸۸	۲۳۲	۱۷۹۰
ترک	۱۳	۷	۵	۱	-	-
ترک‌مچای	۱۱	۲	۴	۱	-	-
تسوج	۳۰	۲۱	۸	۱	-	-
تیکمه‌داش	۱۴	۵	۵	۴	-	-

^۱ بر اساس سالنامه آماری تعداد پروانه‌های صادره شهرداری در سال ۱۳۹۸ نیز بالغ بر ۲۳۳۱ فقره بوده است.

^۲ به‌طور دقیق ۱۷۷۳۰۳۳ نفر، بر اساس سالنامه آماری سال ۱۳۹۸

۲- سایر دستگاه‌های خدمات رسان همچون ادارات برق- گاز- مخابرات و آب و فاضلاب که خدماتی مشابه خدمات شهرداری ارائه می‌کنند عموماً بهای خدمات خود را با مشارکت عموم مردم، تأمین می‌کنند نه صرفاً از تعداد مشخص و محدود.

۳- تا چند سال قبل برای نقل و انتقال املاک دارای سند رسمی اخذ گواهی از شهرداری الزامی بود و بدین ترتیب بدهی انباشته املاک (به‌ویژه عوارض نوسازی) در هنگام نقل و انتقال اخذ می‌شد که متأسفانه این الزام الآن چند سالی است برای کاشانه‌های دارای پایان کار برداشته شده و دفاتر اسناد رسمی بدون استعلام از شهرداری، خود می‌توانند به انتقال سند مالکیت آپارتمان‌های تفکیکی اقدام کنند و این یعنی اندک ضمانت اجرایی وصول عوارض انباشته شهرداری هم‌رنگ باخته است و این موضوع در مورد ساخت‌وسازهای غیرمجاز و املاک قولنامه با شدت و حدت بیشتری جریان دارد چراکه آن‌ها، خود به‌صورت خودمختار عمل کرده و برای نقل و انتقال، حتی به دفاتر اسناد رسمی هم مراجعه نمی‌کنند و نقل و انتقال در آن‌ها به‌صورت غیررسمی و قولنامه‌ای و بدون پرداخت حقوق دولتی انجام می‌گیرد. پس همان‌طوری ملاحظه می‌شود اگر چنانچه کسی نخواهد عوارض نوسازی شهرداری را پرداخت کند، شهرداری هیچ ضمانت اجرایی برای اخذ آن ندارد در صورتی که سایر نهادهای خدمات رسان همچون آب- برق- گاز و مخابرات هر کدام اهرم خاص خود را برای وصول به‌موقع مطالبات دارند.

۴- بر اساس بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۱ شهرداری تبریز مجموع درآمد نوسازی و مشاغل شهرداری^۳ تنها دو درصد کل درآمدهای مرکز و مناطق شهرداری را شامل می‌شود.

جدول نسبت درآمد نوسازی و مشاغل به کل درآمد مرکز و مناطق شهرداری			
شرح	درآمد نوسازی و مشاغل	جمع کل درآمد	نسبت درآمد نوسازی و مشاغل به کل درآمد
مبلغ	۷۷۶,۱۰۰,۰۰۰	۴۴,۵۶۲,۶۶۰,۰۰۰	۰,۰۲

بر اساس عملکردهای ارائه شده در لایحه بودجه ۱۴۰۱، در خوش‌بینانه‌ترین حالت حدود نیمی از آن‌ها (۵۴٪) محقق می‌شود، ضمن آن‌که در ارقام وصولی مذکور، بدهی سالیان گذشته نیز مستتر است.

جدول درآمد نوسازی و مشاغل نسبت وصولی قطعی سال ۱۳۹۹ به بودجه پیشنهادی ۱۴۰۱ ارقام به هزار ریال			
شرح	وصولی قطعی ۱۳۹۹	پیشنهادی بودجه ۱۴۰۱	نسبت وصولی قطعی ۱۳۹۹ به پیشنهادی ۱۴۰۱
مبلغ	۳۴۱,۲۴۸,۷۷۱	۷۷۶,۱۰۰,۰۰۰	٪۴۳

^۳ منظور از درآمد نوسازی و مشاغل در این گزارش؛ مجموع درآمد یا عملکرد حاصل از کدهای ۱۱۰۴۰۱ و ۱۱۰۴۰۶ لایحه بودجه ۱۴۰۱ است.

طرح پیشنهادی برای اخذ عوارض نوسازی و مشاغل با اعمال بر روی قبوض آب شهروندان

جدول درآمد نوسازی و مشاغل نسبت وصولی نه‌ماهه ۱۴۰۰ و سه‌ماهه ۱۳۹۹ به بودجه پیشنهادی ۱۴۰۱ ارقام به هزار ریال

شرح	عملکرد نه‌ماهه ۱۴۰۰ و سه‌ماهه ۱۳۹۹	پیشنهادی بودجه ۱۴۰۱	نسبت عملکرد نه‌ماهه ۱۴۰۰ و سه‌ماهه ۱۳۹۹ به پیشنهادی ۱۴۰۰
مبلغ	۴۲۴,۵۱۹,۳۸۲	۷۷۶,۱۰۰,۰۰۰	۵۴٪

بر اساس سالنامه آماری سال ۱۳۹۸، تعداد ۵۶۳۶۶۰ خانوار مسکونی و تعداد ۱۳۵۲۲۰۵ فقره انشعاب آب گزارش شده است که اکنون به مراتب بیشتر از آن است و اگر به‌طور میانگین فقط ماهانه ۱۰ هزار تومان از هر انشعاب اخذ شود سالانه رقمی بالغ بر ۱,۶۲۲,۶۴۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌شود که بیش از دو برابر رقم پیشنهادی فعلی است و می‌توان از محل این درآمدها بخشی از هزینه‌های عمومی شهر را در حوزه آسفالت یا پسماند پوشش داد.

ضمن اینکه با توجه به اینکه انشعاب آب عام‌تر از سرشماری خانوار مسکونی بوده و همه واحدهای مسکونی و تجاری و ... را شامل می‌شود، بدین طریق، با اعمال این روش، می‌توان از افراد مرفهی که تعداد انشعاب بیشتری اخذ نموده‌اند، عوارض مضاعفی اخذ نمود.

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۸ - ۹ - آب و برق

۳-۹- تعداد انشعاب و حجم فروش آب به تفکیک کاربری در نقاط شهری تحت پوشش شرکت آب و فاضلاب (فقره - مترمکعب)

سال و شهر	کل		خانگی		آموزش و اماکن مذهبی		آزاد و بنایی	
	تعداد انشعاب	حجم فروش	تعداد انشعاب	حجم فروش	تعداد انشعاب	حجم فروش	تعداد انشعاب	حجم فروش
۱۳۸۰	۴۴۴۷۴۵	۱۳۳۶۹۴۳۸۳	۴۱۵۴۹۶	۱۱۳۵۲۴۰۸۱	۲۸۴۸	۳۳۸۱۱۲۷	۸۹۴	۳۲۸۴۷۵
۱۳۸۵	۵۸۳۲۸۸	۱۶۳۴۸۱۲۵۲	۵۴۰۳۴۶	۱۳۷۹۲۷۹۸۱	۳۵۱۰	۴۶۶۹۲۸۰	۳۲۸۳	۷۲۶۷۸۷
۱۳۹۰	۹۲۷۱۴۵	۱۷۵۸۴۵۵۰۹	۸۳۵۸۹۵	۱۳۸۸۳۴۴۴۱	۴۱۶۱	۳۹۹۹۸۷۱	۱۲۴۶۳	۱۸۲۶۳۹۳
۱۳۹۴	۱۱۳۲۰۴۱	۱۹۳۸۸۸۲۶۹	۹۹۰۰۱۶	۱۵۷۵۶۱۲۶۲	۵۰۸۰	۴۲۴۲۸۳۷	۱۵۷۴۰	۲۰۰۳۸۷۸
۱۳۹۵	۱۲۰۳۴۷۳	۱۹۴۸۴۱۹۰۰	۱۰۱۸۳۰۳	۱۶۲۵۳۳۱۴۹	۵۱۴۶	۳۹۰۱۹۵۵	۱۴۹۳۴	۱۸۲۲۰۸۸
۱۳۹۶	۱۳۶۵۹۶۷	۲۰۱۵۹۰۳۶۸	۱۰۶۶۰۷۶	۱۶۵۹۲۱۵۹۹	۵۹۳۲	۴۸۶۳۰۱۹	۱۶۰۱۹	۱۷۰۷۱۲۳
۱۳۹۷	۱۳۱۳۳۹۶	۱۹۹۳۷۷۹۳۴	۱۱۰۲۵۷۱	۱۶۵۱۲۸۶۸۴	۶۱۰۴	۴۵۷۷۸۳۱	۱۲۶۷۱	۱۰۶۱۲۱۴
۱۳۹۸	۱۲۵۲۲۰۵	۲۰۸۱۳۹۶۰	۱۱۲۴۴۶۲	۱۷۲۴۲۸۷۸۱	۶۴۴۹	۴۵۳۷۹۰۱	۱۲۴۴۳	۶۴۹۷۰۰
آینش احمد	۱۳۳۸	۱۶۱۵۵۰	۱۰۶۲	۱۵۰۵۸۳	۱۱	۱۳۳۰	۰	۰
آچاچی	۱۷۵۶	۲۹۳۴۱۶	۱۳۸۶	۲۷۴۰۴۱	۱۰	۲۳۸۶	۱۳	۳۱۸
آذرشهر	۳۳۱۱۷	۳۵۳۴۶۷۱	۱۸۸۰۶	۲۸۸۱۳۶۸	۱۴۳	۵۰۳۵۸	۳۰۵	۶۷۰۸
آریاطان	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰
آقکند	۱۱۱۹	۱۶۷۰۶۳	۹۳۲	۱۴۳۵۶۵	۱۹	۵۷۷۴	۸	۲۳۸
اسکو	۱۳۴۷۰	۱۵۰۵۶۹۱	۱۰۰۵۰	۱۳۵۵۰۶۷	۱۳۰	۳۴۰۹۲	۲۶	۲۷۱۷
اهر	۴۰۶۰۵	۶۶۲۲۳۶۷	۳۴۴۶۳	۵۴۵۲۴۰۷	۱۶۹	۱۲۸۴۲۴	۲۸۳	۱۹۱۸۷
ایلخچی	۸۰۶۶	۱۰۸۶۰۵۰	۶۲۳۹	۹۵۷۴۹۳	۵۱	۲۹۶۴۹	۱۲	۳۰۲
باسمنج	۷۸۵۵	۱۳۷۴۷۰۲	۵۸۸۵	۱۰۲۱۲۱۰	۳۶	۶۱۹۲۶	۴۰	۸۵۳
بخشایش	۲۲۸۳	۳۱۷۴۵۸	۲۰۰۲	۳۰۷۳۰۳	۳۶	۲۳۶۴	۰	۲۶۸
بستان آباد	۱۱۱۹۸	۱۶۶۹۱۹۰	۸۳۵۷	۱۴۵۶۹۸۲	۸۸	۲۸۱۰۳	۲۶۳	۴۱۰۶
بناب	۳۹۹۵۳	۵۴۳۸۴۰۵	۳۱۶۰۷	۴۴۴۳۵۷۲	۳۶۱	۱۳۲۹۱۰	۳۹۸	۱۸۷۵۷
بناب مرند	۲۱۹۴	۳۱۹۶۱۲	۱۸۴۷	۲۸۳۱۱۸	۲۴	۱۶۷۲	۲۷	۴۷۸
تبریز	۷۲۱۳۹۸	۱۱۲۱۹۸۲۳۳	۶۱۰۶۳۷	۹۴۸۸۱۱۹۲	۲۴۷۴	۲۵۰۷۹۲۳	۴۵۲۱	۳۲۱۱۹۸
ترک	۱۱۰۵	۱۳۴۴۵۷	۷۱۲	۱۱۷۹۴۲	۲۴	۵۴۹۲	۲۳	۹۵۶
ترکمانچای	۳۳۷۱	۵۳۱۲۴۱	۲۴۸۵	۴۷۸۲۱۷	۲۷	۱۳۲۱۵	۲۶	۱۶۶۲۹
تسوج	۴۶۱۸	۵۹۵۲۵۱	۲۹۴۵	۵۱۴۹۷۸	۶۴	۱۰۱۴۳	۱۶۵	۱۳۸۱

طرح پیشنهادی برای اخذ عوارض نوسازی و مشاغل با اعمال بر روی قبوض آب شهروندان

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۸

۳- جمعیت

۳-۶- خانوار و جمعیت شهرستانها بر حسب ساکن و غیر ساکن: آبان ۱۳۹۵

شهرستان	جمع		ساکن در نقاط شهری		ساکن در نقاط روستایی	غیر ساکن	
	خانوار	جمعیت	خانوار	جمعیت	خانوار	جمعیت	خانوار
کل استان.....	۱۲۲۳۰۲۸	۳۹۰۹۶۵۲	۸۸۷۱۴۳	۲۸۰۹۴۲۴	۲۲۵۸۷۸	۱۱۰۰۲۲۰	۸
آذرشهر.....	۳۵۳۶۴	۱۱۰۳۱۱	۲۳۹۶۸	۷۳۸۹۶	۱۱۳۹۵	۳۶۴۱۳	۲
اسکو.....	۵۰۶۷۴	۱۵۸۲۷۰	۳۷۶۱۳	۱۱۷۵۲۷	۱۳۰۶۱	۴۰۷۴۳	۰
اهر ^(۱)	۴۰۰۱۲	۱۲۳۷۰۶	۳۰۱۲۹	۱۰۰۶۴۱	۹۸۸۳	۳۳۰۶۵	۰
بستان آباد.....	۲۷۶۴۷	۹۴۷۶۹	۷۲۳۱	۲۴۷۰۸	۲۰۴۱۵	۷۰۰۶۰	۱
پناب.....	۴۲۳۲۵	۱۲۴۸۹۲	۲۶۹۱۶	۸۵۲۷۴	۱۵۴۰۹	۴۹۶۱۸	۰
تبریز.....	۵۶۳۶۶۰	۱۷۷۳۰۳۳	۵۱۸۱۸۷	۱۶۲۳۰۹۶	۴۵۴۷۲	۱۴۹۹۳۶	۱
جلفا.....	۱۹۴۴۳	۶۱۳۵۸	۱۳۷۶۱	۴۴۷۰۴	۵۶۸۲	۱۶۶۵۴	۰

با توجه به اینکه عمده خدمات ارائه شده توسط شهرداری (جمع آوری پسماند و رسیدگی به وضعیت آسفالت و ترافیک معابر و...) شامل حال عموم شهروندان می شود فلذا به جهت القای حس مشارکت و مسئولیت پذیری، عادلانه آن است که در تأمین بخشی از هزینه های شهروندی، عموم مردم و هرکدام در حد وسع خود، مشارکت داشته باشند چراکه همه از آن امکانات بهره می برند. کما اینکه در سایر دستگاه های خدمات رسان (آب- برق- گاز و...) نیز همین اتفاق رخ می دهد و هیچ گاه سنگینی بار هزینه های آن ها بر دوش قشر خاصی نهاده نمی شود.

۵- در این بخش قصد دارم نظر شما را به مصوبه شورای عالی اقتصاد و درصد سهم شهرداری در سهام شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی جلب نمایم:

ماده ۷ مصوبه شورای اقتصاد ابلاغی به شماره ۱۴۴۹۷۵-۱۳۹۴/۷/۵

«ماده ۷ - به منظور قیمت گذاری محلی خدمات آب و فاضلاب، شوراهای شهر می توانند علاوه بر نرخ های مصوب این دستورالعمل، در راستای رسیدن به قیمت تمام شده، تعرفه خدمات آب و فاضلاب را به پیشنهاد شرکت های آب و فاضلاب تصویب و برای تأیید و ابلاغ به وزارت نیرو اعلام نمایند.»

بر اساس این مصوبه شرکت آب و فاضلاب بارها پیشنهاد به شورای شهر ارائه و به تصویب رسانده است.

سرمایه و سهام

سرمایه شرکت مبلغ ۲۲.۸۵۵ میلیارد ریال است که به ۵۷۱۳۷۵۰۰۰ سهم با نام ریالی منقسم شده است.

نام سهامدار	تعداد سهام برگ	درصد سهام	مبلغ سهام (میلیون ریال)
شهرداری	۲۷۹۹۷۳۷۵۰	۴۹	۱۱.۱۹۸.۹۵۰
شرکت مهندسی	۲۶۲۸۳۲۵۰۰	۴۶	۱۰.۵۱۳.۳۰۰
سرمایه گذاری آب و برق (صبا)	۲۸۵۶۸۷۵۰	۵	۱.۱۴۲.۷۵۰
جمع	۵۷۱۳۷۵۰۰۰		۲۲.۸۵۵.۰۰۰

همان گونه که ملاحظه می کنید ۴۹ درصد سهام شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی، متعلق به شهرداری است.



طرح پیشنهادی برای اخذ عوارض نوسازی و مشاغل با اعمال بر روی قبوض آب شهروندان

مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی
کلان‌تبریز

همچنین در خصوص امکان اجرایی نمودن این امر، اقتباس از روند حاکم بر سازمان قطار شهری، پیشنهاد می‌شود که با وجود حاکمیت صددرصدی شهرداری در سهام آن، هزینه‌های انجام‌یافته به‌صورت پنجاه‌پنجاه توسط شهرداری و دولت صورت می‌پذیرد.

ماده ۶ :

سرمایه سازمان مبلغ یکصد میلیون (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال است که تمامی آن توسط شهرداری تبریز تأمین و پرداخت خواهد شد. سرمایه غیر نقدی عبارت است از اموال منقول و غیر منقول اعم از ماشین‌آلات و زمین و ساختمان و تأسیسات قابل استفاده می‌باشد که از طرف شهرداری تبریز با رعایت مقررات و آیین‌نامه مالی شهرداریها و براساس ارزیابی کارشناس رسمی دادگستری که به تأیید شورای سازمان می‌رسد با رعایت سایر مقررات موضوعه و در صورت تصویب شورای اسلامی شهر تبریز در اختیار سازمان قرار خواهد گرفت. کل سرمایه متعلق به شهرداری تبریز بوده و قابل انتقال به غیر نمی‌باشد.

اساسنامه سازمان قطار شهری تبریز

۶- در خاتمه جدول میانگین سرانه درآمد و هزینه خانوار به‌منظور اطلاع از امکان توان پرداخت عوارض پیشنهادی جهت مزید اطلاع تقدیم می‌گردد:

۲۱- هزینه و درآمد خانوار - سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی- ۱۳۹۸

۲۱-۶- برآورد متوسط درآمد خالص سالانه یک خانوار شهری برحسب انواع منابع تأمین درآمد (ادامه)

شرح	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
جمع	۳۰۶۲۱۷	۳۲۴۰۸۴	۳۶۹۸۸۸	۴۲۸۲۲۰
درآمد از حقوق بگیری	۱۰۱۶۴۱	۱۱۵۰۹۵	۱۳۰۹۱۸	۱۶۱۸۴۴
بخش عمومی				
پولی	۲۲۰۰۰۲	۲۱۹۶۴	۲۲۹۰۶	۵۵۶۸۲
غیرپولی	۶۵۲۸	۸۲۹۶	۸۲۰۴	۱۱۴۸۲
بخش تعاونی				
پولی	۱۸۶	۶۰	۲۵۹	۰
غیرپولی	۳۸	۱۲	۰	۰
بخش خصوصی				
پولی	۵۶۷۰۹	۵۷۹۵۴	۷۱۲۱۲	۸۳۰۱۶
غیر پولی	۶۱۵۷	۷۳۰۷	۸۳۲۷	۱۱۶۶۲
درآمد از مشاغل آزاد	۶۵۴۲۷	۶۶۹۱۸	۶۶۲۸۶	۷۵۰۲۸
کشاورزی				
پولی	۳۱۰	۳۰۲۲	۱۰۰۰۹	۵۳۸۸
غیرپولی	۱۲۷	۲۹۷	۶۰	۲۱۲
غیر کشاورزی				
پولی	۶۱۲۵۸	۶۲۵۸۷	۵۳۱۵۴	۶۸۱۲۴
غیرپولی	۸۸۲	۱۰۱۲	۴۳۲	۱۲۹۲
درآمدهای منفک	۱۳۹۱۴۹	۱۵۳۰۷۱	۱۷۶۶۹۴	۲۰۱۳۲۷
پولی	۹۲۵۸۲	۹۸۶۷	۱۰۶۷۵۵	۱۲۲۲۲۹
غیرپولی	۴۶۵۶۶	۵۴۳۰۴	۶۷۹۲۹	۷۸۰۹۸

مأخذ- مرکز آمار ایران. (۱۳۹۸)

- مرکز آمار ایران. دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری

۲۱- هزینه و درآمد خانوار - سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی- ۱۳۹۸

۲۱-۱- متوسط هزینه‌های خالص سالانه یک خانوار شهری و روستایی (هزار ریال)

شرح	۱۳۸۵	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۴
خانوار شهری	۵۸۸۶۶	۱۰۳۰۹۷	۱۱۱۸۶۲	۲۱۷۰۸۶
هزینه‌های غیرخوراکی	۲۵۷۶۴	۷۵۰۹۷	۸۳۱۹۵	۱۵۹۶۳۲
هزینه‌های خوراکی و دخانی	۱۳۱۰۲	۲۸۰۰۱	۲۸۶۶۷	۵۷۴۵۴
خانوار روستایی	۳۹۵۷۴	۷۳۳۴۰	۸۳۳۱۷	۱۷۰۰۱۶
هزینه‌های غیرخوراکی	۲۵۶۶۸	۴۳۳۶۸	۵۲۶۲۹	۱۰۵۹۲۲
هزینه‌های خوراکی و دخانی	۱۳۹۰۶	۲۹۹۷۲	۳۰۶۸۸	۶۴۰۹۴

شرح	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
خانوار شهری	۲۴۸۵۶۷	۲۷۰۴۳۶	۳۲۲۱۷۱	۳۴۸۶۰۰
هزینه‌های غیرخوراکی	۱۸۵۷۳۴	۲۰۱۵۱۸	۲۴۹۰۶۹	۲۵۲۷۵۱
هزینه‌های خوراکی و دخانی	۶۲۸۳۳	۶۸۹۱۸	۷۳۱۰۲	۹۳۸۴۹
خانوار روستایی	۱۹۳۶۶۶	۲۰۱۶۲۲	۲۳۵۳۶۴	۲۸۱۹۵۳
هزینه‌های غیرخوراکی	۱۱۹۵۳۵	۱۲۴۲۲۷	۱۵۰۶۴۶	۱۶۲۵۲۳
هزینه‌های خوراکی و دخانی	۷۴۱۳۱	۷۷۳۸۵	۸۴۶۱۸	۱۱۸۲۳۰

مأخذ- مرکز آمار ایران. (۱۳۹۸)

- مرکز آمار ایران. دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

با توجه به موارد فوق به‌منظور تقویت حصول منابع درآمد پایدار شهرداری و مشارکت عمومی در مدیریت شهری، پیشنهاد می‌شود؛ عوارض نوسازی و مشاغل شهرداری بر روی قبوض آب شهروندان اعمال و وصول گردد و چنانچه تدبیری اندیشه شود که درآمدهای حاصل از این سرفصل‌ها، صرف اجرای هزینه‌های عمرانی (آسفالت معابر- پروژه‌های عمرانی- مسیر گشایی و ... که قابل‌لمس و ارزیابی هستند) گردد و بدین طریق خودبه‌خود زمینه لازم برای تهیج شهروندان و ایجاد انگیزه در آنان فراهم و تداوم امر به سهولت پیش خواهد رفت.

اهم مزایای حاصل از این پیشنهاد به شرح زیر خواهد بود:

- ۱- ضمانت اجرائی مستحکمی برای وصول این عوارض به وجود خواهد آمد.
- ۲- جلوی فرار مالیاتی (منظور همان عوارض نوسازی و مشاغل) را می‌گیرد بدین‌صورت که در وضعیت فعلی اگر کسی سالیان سال به شهرداری مراجعه نکند و نقل‌وانتقال رسمی ملک انجام ندهد، شهرداری ضمانتی برای وصول عوارض خود ندارد در صورتی که با پیشنهاد فوق موضوع وصول این عوارض به قبوض آب گره می‌خورد و شهروند با پرداخت قبض آب عملاً عوارض شهرداری را هم پرداخت می‌نماید.
- ۳- عوارض مذکور به‌جای وصول سالانه، ماهانه یا هر دو ماه یک‌بار، وصول و بدین ترتیب زمینه خرد نمودن آن‌ها، فراهم و جلوی انباشت سالیانه این عوارض گرفته می‌شود و پرداخت خرد آن به چشم شهروندان هم نمی‌آید.